

[Tyroll.]

falde for 26 ugers reglen skal have tilbud om arbejde eller uddannelse i god tid, inden dette sker,

at indtægten under uddannelsesforløbet ikke må være lavere end den hidtidige arbejdsledsundersøttelse,

at uddannelsesstilbuddene skal være af en sådan art, at det er muligt at opnå beskæftigelse,

at hvis der herefter skulle være personer, som ikke opfylder kravet om 26 ugers arbejde, så må deres økonomiske forhold ikke forringes i forhold til den hidtidige arbejdsledsundersøttelse,

fortsætter tinget behandlingen af lovforslaget.«

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Jeg skal lade dette dagsordensforslag indgå i forhandlingen.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg skal først svare på et konkret spørgsmål, hr. Gert Petersen har stillet. Hr. Gert Petersen spurgte, om augustforligets besparelsaftale fortsat bestod. Jeg kan henvise til, hvad regeringen har sagt ved flere lejligheder, nemlig at vi ikke betragter augustforliget som bortfaldet. Det gælder selvsagt også besparelsaftalen, der som bekendt har et loft, et maksimum, som vi ikke er langt fra at have udmøntet, og derfor tror jeg ikke, at hr. Gert Petersen skal være så ked af det.

Flere ordførere, som repræsenterer partier, der ikke er med i 4-partiforliget, har under debatten fremsat meget forskellige vurderinger af forligets virkninger på beskæftigelsen og betalingsbalancen. Flere vurderinger har været stærkt polemiske, men selv om det kunne være fristende at gå ind i denne polemik, tror jeg, det skaber størst klarhed, hvis jeg forsøger at give en nogenlunde sammenhængende fremstilling af forliget og dets virkninger.

I forliget er der aftalt offentlige udgifter til beskæftigelses- og erhvervsfremmende foranstaltninger på godt 10 mia kr. i perioden frem til og med 1980. Ud over at regeringens beskæftigelsesplan af 22. august stort set gennemføres uændret, er det som bekendt aftalt at ændre sygedagpengeordningen og at forbedre afskrivningsreglerne, og de nævnte ændringer medfører alt i alt en stigning i udgifterne på godt 1,5 mia kr. til beskæftigelsesfremmende

foranstaltninger i perioden i forhold til regeringens oprindelige beskæftigelsesplan; det er derved, man når op på de 10 mia kr.

Den finanspolitiske stramning, der er aftalt af hensyn til betalingsbalancesituationen, beløber sig til godt 6,5 mia kr. i umiddelbart årsprovenu eller ca. 300 mill. kr. mindre end regeringens forslag af 22. august. De enkelte elementer i de skatte- og afgiftsforhøjelser, der nu foreslås, er altovervejende de samme som i regeringens oplæg før forliget.

Set over perioden fra september 1977 til og med 1980 vil en gennemførelse af de foreslåede skatte- og afgiftsforhøjelser beløbe sig til godt 20 mia kr. målt i umiddelbart provenu, det vil sige ved en uændret økonomisk aktivitet.

Det er naturligvis nærliggende at sammenligne disse 20 mia kr. med de førnævnte samlede udgifter på 10 mia kr. til beskæftigelses- og erhvervsfremmende foranstaltninger og så herudfra slutte, at den finanspolitiske stramning i perioden åbenbart beløber sig til 10 mia kr. med en deraf følgende formindskelse af den økonomiske aktivitet.

Jeg vil meget advare imod denne måde at betragte det på. For det første fordi udgifterne viser det beløb, som rent faktisk udbetales, mens indtægtsbeløbene viser det umiddelbare provenu, altså provenuet ved en uændret økonomisk aktivitet. Men formålet med skatte- og afgiftspolitikken – og jo også med beskæftigelsesplanen – er netop at ændre det økonomiske forløb, og de faktiske indtægter af de foreslåede afgifter afhænger derfor i sidste ende af, hvordan den økonomiske udvikling bliver. Hertil kommer det velkendte forhold, at aktivitetspåvirkningen af de enkelte udgifts- og indtægtsforslag krone for krone ikke nødvendigvis er den samme og heller ikke er det i denne plan.

Den økonomiske politik, som forligspartierne er nået til enighed om, er i forhold til regeringens oplæg af 22. august udtryk for en vis lempelse af finanspolitikken både målt på årsbasis og set over perioden. Lempelsen er imidlertid ikke meget stor, de bortfaldne afgiftsprovenuer er af begrænset størrelse, og for enkelte af de bortfaldne afgifter er den forbrugsbegrænsende virkning næppe særlig stor.

For så vidt angår beskæftigelsesplanen vil de nye erhvervsfremmende foranstaltninger påvirke beskæftigelsen og betalingsbalancen i positiv retning, og derfor kan man konkludere, at